

Protokół Nr 1/2013
z posiedzenia Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych
w dniu 15 stycznia 2013 r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Rady zgodnie z załączoną listą obecności oraz:

- Pani Teresa Hernik - Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
- Pan Krzysztof Kosiński - Zastępca Dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
- Pani Alina Wojtowicz-Pomierna – Zastępca Dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
- Dalia Ujazdowska-Kowalik – Samodzielne Stanowisko ds. Komunikacji Społecznej i Dialogu Społecznego w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Nieobecność usprawiedliwili: Pani Barbara Pokorny.

Porządek posiedzenia:

1. Przedstawienie przez Pana Krzysztofa Więckiewicza Dyrektora Departamentu Pożytku Publicznego informacji na temat Zespołu do Spraw opracowania programu współpracy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na lata 2013-2015 z organizacjami pozarządowymi,
2. Zadania i harmonogram pracy Rady na obecną kadencję,
3. Dyskusja na temat raportu „Instytucjonalne, zdrowotne i społeczne determinanty niepełnosprawności”,
4. Reminiscencje z gdańskiego panelu „konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych”, który odbył się w ramach kongresu „Zarządzanie Metropoliami XXI wieku” - 15 minutowy film TVP „Równe Prawa”
5. Przyjęcie Protokołu Nr 3/ 2012 z dnia 16 października 2012 r.
6. Sprawy różne i wolne wnioski.

Ad. 1

Pan Jerzy Szreter, Przewodniczący Rady przywitał zebranych, przedstawił porządek posiedzenia a następnie oddał głos Panu Krzysztofowi Więckiewiczowi Dyrektorowi Departamentu Pożytku

Publicznego, który przedstawił informację w sprawie powołania zespołu do spraw opracowania programu współpracy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na lata 2013 – 2015 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Problematyka poruszana w zespole wiąże się z formalnymi uwarunkowaniami funkcjonowania całego systemu konsultacji i partycypacji w procesach decyzyjnych. Ministerstwo jest zainteresowane zintegrowaniem rozproszonych gremiów doradczo-opiniotawczych działających w Ministerstwie.

Nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z 2010 roku dała fakultatywną możliwość tworzenia programów współpracy administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi.

Pan Dyrektor omówił prace powołanego w lipcu 2012 roku w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Zespołu do spraw opracowania programu współpracy. Wszystkie ciała konsultacyjne działające w Ministerstwie będą zaproszone do współpracy. Zespół spotkał się kilka razy, aby omówić intencje i docelowy model współpracy.

Pan Dyrektor Więckiewicz zaprosił członków Krajowej Rady Konsultacyjnej do współpracy. **Pani Krystyna Mrugalska** zwróciła uwagę na sposób prowadzenia konsultacji ze stroną społeczną. Przyjęte standardy powinny obowiązywać obie strony zarówno rządową jak i stronę społeczną. Często się zdarza, że uwagi zgłaszane przez organizacje nie są uwzględniane gdyż jest wyznaczony krótki termin konsultacji.

Pani Mrugalska uważa również, że te ciała konsultacyjne nie mają jednakowego statusu (działają na różnych podstawach prawnych). Krajowa Rada Konsultacyjna jest organem doradczym Pełnomocnika Rządu i w zasadzie nie ma prawa występować na zewnątrz samodzielnie. Ma prawo zwracać się do Ministra informując o swojej opinii czy proponując jakieś rozwiązanie. Pani Mrugalska przypomniała również, o ustawie o Komisji Trójstronnej, która nadaje organizacjom w niej wskazanym specjalne uprawnienia. Były takie zamierzenia aby organizacje pozarządowe jako czwarta strona weszły do Komisji Trójstronnej ale tak się nie stało. Projekty rozporządzeń dotyczących osób niepełnosprawnych idą do konsultacji do organizacji pracodawców, do organizacji związkowych a nie idą do organizacji samych osób niepełnosprawnych. Organizacje pozarządowe zgodnie z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych są pierwszą i najbardziej upoważnioną instancją do wyrażania opinii. Można było rozważyć projekt konsultacji skonsolidowanej.

Pan Dyrektor Więckiewicz przyznał rację Pani Mrugalskiej, ale uważa, że jeśli organizacje będą działały w zintegrowany sposób to ich głos w debacie publicznej będzie mocniejszy.

Ad. 3

Pan Jerzy Szreter otworzył dyskusję na temat publikacji pod redakcją naukową Prof. Stanisławy Golinowskiej „Instytucjonalne, zdrowotne i społeczne determinanty niepełnosprawności”, która została rozesłana do członków Rady na płytach CD.

Pan Przewodniczący przyznał, że autorki opracowania ujęły problem orzecznictwa kompleksowo. Szereg wniosków wynikających z tego opracowania może być przedmiotem dalszych prac Rady.

Pani A. Szatkowska zwróciła uwagę, że na temat orzecznictwa należy spojrzeć zarówno z punktu widzenia pracodawcy jak i organizacji pozarządowych. Należy również uwzględnić funkcjonalne aspekty niepełnosprawności i niezbędny zakres wsparcia.

Pani Elżbieta Głogowska podzieliła ten pogląd uznając, że u podstaw orzeczenia o niepełnosprawności powinna być ocena funkcjonowania osoby niepełnosprawnej, czy jest samodzielna w czym i jak należy ją wesprzeć.

Pan Piotr Pawłowski uważa, że brak jest spójności systemów orzekania. Zwrócił uwagę na to czy obecnie jest wola polityczna aby wykorzystać to opracowanie do napisania nowej ustawy. Czy należy powołać podzespół, który zajął by się wyłącznie orzecznictwem i przedstawił Pełnomocnikowi projekt nowego dokumentu.

Pan Marek Kowalski wyraził opinię, że nie rolą Rady jest pisanie ustawy ale współuczestniczenie i wspieranie prac nad dokumentami.

Pani Podgórniak podzieliła pogląd Pana Marka Kowalskiego, że Rada Konsultacyjna jest organem do, którego należy opiniowanie nowych aktów prawnych. Pani Podgórniak przypomniała również, że w przyjętej Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych jest jednoznaczna definicja niepełnosprawności.

Pani A. Woźniak-Szymańska uważa, że należy zaprosić Pana Posła Sławomira Piechotę Przewodniczącego Komisji Polityki Społecznej i Rodziny aby zapoznać się z jego zdaniem na temat systemu orzecznictwa.

Pani M. Podgórniak stwierdziła, że środowisko osób niepełnosprawnych jest podzielone i trudno szukać jednakowego stanowiska.

Pani Podgórniak przyznała, że trudno jest przeniesienie jakiegokolwiek systemu z innych krajów na polski grunt. Na posiedzeniu Rady w dniu 17 lipca 2012 r., mieliśmy przytoczony niemiecki przykład. Ponieważ wprowadzając system orzekania o niepełnosprawności wzorowaliśmy się na systemie francuskim, który obecnie trochę się zmienił we Francji. Skierowała pytanie do Pani Dyrektor Biura czy możliwe byłoby przedstawienie obecnego francuskiego systemu na kolejnym posiedzeniu Rady.

Pani Krystyna Mrugalska zaznaczała, że całe opracowanie jest interesujące brak tylko końcowych rekomendacji do tworzenia nowego systemu orzecznictwa.

Pan Przewodniczący uważa, że należy przy pracy nad systemem orzecznictwa i określenia kierunku zmian, uwzględnić udział specjalistów naukowców i lekarzy.

Pan Kowalski zgłosił propozycję uchwały Rady w sprawie: wspierania Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w podjęciu prac nad założeniami nowej ustawy o systemie orzekania o niepełnosprawności.

Pan Przewodniczący przyjął propozycję Pana Marka Kowalskiego podjęcia uchwały w sprawie wspierania Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w przygotowaniu założeń do ustawy o systemie orzekania o niepełnosprawności.

Odbyło się głosowanie nad przyjęciem tej uchwały.

Obecni członkowie Rady w liczbie 17 byli za podjęciem uchwały.

Pani Elżbieta Głogowska zgłosiła wniosek aby przedstawione opracowanie i kwestia orzecznictwa było jednym z tematów kolejnego posiedzenia Rady.

Pani Dyrektor Hernik poinformowała o wstępnych rozmowach z ambasadą brytyjską aby zapoznać się z ich doświadczeniami ale będą również prowadzone rozmowy aby przedstawić francuskie rozwiązania.

Ad. 4

Pani Maria Podgórniak zaproponowała obejrzenie 15 minutowego filmu zawierającego wypowiedzi młodych osób niepełnosprawnych i ich oczekiwania związane z ratyfikacją Konwencji. Film został nakręcony przez gdańską telewizję w ramach Gdańskiego obszaru metropolitalnego. Po raz pierwszy był pokazany podczas Kongresu Zarządzanie Metropoliami XXI wieku, którego elementem był Panel związany z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Niestety z przyczyn technicznych nie można było odtworzyć filmu.

Ad. 2

Zadania i harmonogram pracy Rady na obecną kadencję,

Pani Elżbieta Głogowska uważa, że w ciągu trzech lat powinny powstać dwie ważne dla środowiska osób niepełnosprawnych ustawy. Jedna o systemie orzecznictwie i druga ustawa o rehabilitacji.

Pani T. Hernik Dyrektor Biura przypomniała, że koniecznym jest zapoznanie się publikacją i przedstawionym w niej systemem orzecznictwa, jaki obecnie w Polsce funkcjonuje. Aby podjąć dyskusję w którym kierunku mają iść zmiany. To jest próba przeanalizowania wszystkich systemów orzecznictwa.

Pan K. Kosiński Zastępca Dyrektora Biura przypomniał że Pan Minister wielokrotnie podkreślał, że decyzja o ujednoliceniu systemów orzekania w jeden system jest dyskusją polityczną i dopóki nie odbędzie się takiej dyskusji na temat ewentualnego scalenia między innymi systemu orzecznictwa służb mundurowych, orzecznictwa rolniczego, orzecznictwa dla celów rentowych to nie będzie możliwości opracowania aktu prawnego, który będzie te systemy scalał.

Pani K. Mrugalska podkreśliła, że nie tylko kwestia ujednolicenia systemu orzekania ale również określenie standardów orzekania jest tak samo ważne jak i kwestia organizacji. Czy to też jest brane pod uwagę?

Dyr. Kosiński oświadczył, że standardy orzekania są określone w rozporządzeniu i wszystkie zespoły do spraw orzekania orzekają w oparciu o ten sam system. Podmiotem orzekania jest zawsze osoba indywidualna i jej ograniczenia wynikające z niepełnosprawności.

Pani Mrugalska odpowiedziała, że chodzi o ICF (Międzynarodowa Klasyfikacja Niepełnosprawności) jest innym standardem orzekania.

Pani M. Podgórnika uważa, że nie każda jednostka chorobowa jest niepełnosprawnością. Do 30% wydanych orzeczeń lekarze oceniają względy społeczne.

Dyskusja

Pani Dyrektor Hernik i Dyrektor Kosiński stwierdzili, że jeśli są nieprawidłowości należy je zgłaszać do Biura Pełnomocnika, które ma nadzór nad zespołami orzekającymi.

Pani Alina Wojtowicz-Pomierna zwróciła się do członków Rady aby zapoznali się z rekomendacjami zespołu badawczego zawartymi w publikacji. Pełnomocnik oczekuje, że Rada

Konsultacyjna zapozna się z tym materiałem i wyda opinię. Stanowisko Rady byłoby pomocne dla Ministra dla podjęcia dalszych prac nad blokowym systemem orzekania.

Ad. 6 w sprawach różnych

Pani Alicja Szatkowska poruszyła temat środowiskowych domów samopomocy dla osób ze sprzężoną niepełnosprawnością. Chodzi tu o osoby, które w wieku 25 lat kończą naukę szkolną. Brak jest dla tych osób środowiskowych domów samopomocy. Trafiają niestety do środowiskowych domów dla chorych psychicznie. Co dla młodych osób nie jest korzystne gdyż z czasem tracą te umiejętności, których się wyuczyły. Co dalej z tymi osobami?

Pani M. Podgórnica poruszyła temat Programu Student. Samorządy powiatowe otrzymały informację, że Program Student ma być realizowany na szczeblu powiatu. Unia Metropolii zgłosi sprzeciw, gdyż uważa, że Program powinny realizować urzędy marszałkowskie. W innym przypadku dostępność i środki przeznaczone na Program Student byłyby zbyt rozproszone i dostępność do programu zbyt uciążliwa.

Ad. 5 Przyjęcie protokołu Nr 3/2012.

Głosowanie. Protokół został przyjęty.

Pan Przewodniczący zamknął posiedzenie Rady.

Protokół sporządziła

Dalia Ujazdowska-Kowalik

specjalista

26.02.2013 r.